

JAK STYMULOWAĆ ROZWÓJ MOWY W RÓŻNYCH ETAPACH ŻYCIA DZIECKA?

**OPRACOWANIE:
ALEKSANDRA BALICKA**

**WĄBRZEŹNO
2021**

Od czego zależy rozwój mowy dziecka?

Rozwój mowy dziecka zależy od wielu czynników m.in. od:

- stanu zdrowia
- poziomu inteligencji
- rozwoju słuchu
- budowy narządów artykulacyjnych (języka, warg, podniebienia)
- oraz ich sprawności
- rozwoju ruchowego
- chęci komunikowania się
- rodziny i środowiska

Od kiedy można zacząć stymulować rozwój mowy?

Okres ciąży oraz pierwsze siedem lat życia dziecka jest decydujące w procesie kształtowania się mowy.

Rodzice już od chwili urodzenia dziecka mogą wpływać na rozwijanie zdolności komunikacyjnych swoich pociech.

Gdy twoje dziecko ma 0-3 miesiące

- Mów do dziecka łagodnie o czynnościach, które wykonujesz (tzw. „kąpiel słowna”).
- Nad łóżeczkiem dziecka zawieś pozytywki, grzechotki, baloniki.
- **Naśladuj dźwięki** wydawane przez dziecko.
- Mów tak, aby dziecko widziało Twoją twarz.
- Unikaj hałasu.

Gdy dziecko ma od 3 do 6 miesięcy

- W zasięgu wzroku i rąk dziecka umieszczaj kolorowe zabawki.
- Śpiewaj kołysanki, mów wierszyki.

Naśladuj dźwięki wydawane przez dziecko.

Prezentuj dziecku różne rodzaje dźwięków.

- **Używaj krótkich zdań** np: to lalka, to samochód.
- Ucz dziecko wyciągania języka do góry, na boki, na brodę.
- Oglądajcie z dzieckiem książeczki, nazywaj co na nich widać.
- **Stymuluj rozwój ruchowy dziecka.**

Gdy dziecko ma 6-12 miesięcy

- **Śpiewaj dziecku piosenki i rymowanki.**

Naśladuj różne odgłosy zwierząt podczas oglądania książeczek.

Nazywaj zabawki, którymi bawi się dziecko.

Mów do dziecka spokojnie, stosuj różne rodzaje intonacji głosu.

Buduj proste zdania. Często wymawiaj imię dziecka.

Wprowadzaj słowa, poparte gestem np.: papa, bam, „a ku ku” itp.

- **Stwarzaj dużo okazji do słuchania muzyki.**

Gdy Twoje dziecko ma 12-24 miesiące

- **Czytaj dziecku książeczki.**
- Na zabawkach pokazuj i nazywaj części ciała.
- **Wprowadzaj zabawy ruchowe ze śpiewem.**
- Naśladujcie dźwięki wydawane przez otoczenie, zwierzęta.
- Bawcie się w chowanie różnych zabawek, a potem ich szukanie.
- Zachęcaj dziecko do wykonywania codziennych czynności.
- **Zawsze mów do dziecka poprawnie**, bo Twoja mowa jest dla niego wzorem.
- **Wydawaj dziecku polecenia** np.: daj lalkę, szukaj misia.
- Dbaj o rozwój ruchowy dziecka.

Gdy dziecko ma 3-4 lata

- Czytaj i opowiadaj bajki.
- Ucz dziecko **kolorów** wykorzystując różne przedmioty z otoczenia.
- Wprowadzaj **zabawy tematyczne** np.: w sklep.
- **Nie naśladowuj** mowy pieszczotliwej dziecka jeśli taką się czasami posługuje, ale też **nie zmuszaj** dziecka do mówienia, głosek, których nie potrafi jeszcze powiedzieć.
- **Zawsze mów do dziecka prawidłowo**, nawet jeśli mówi siafa - Ty mów szafa, bo dostarczasz dziecku prawidłowego wzorca wymowy.

Gdy dziecko ma 5 lat

- Rozmawiaj z dzieckiem o jego i swoich przeżyciach i uczuciach.
- **Staraj się spędzać czas z dzieckiem** np: grając w gry planszowe.
- **Ćwicz z dzieckiem narządy mowy** (język, wargi, żuchwę i podniebienie miękkie) w formie zabawy, podczas codziennych czynności, np. po jedzeniu oblizujemy się jak kotek, próbujemy dotknąć językiem podniebienia, kącików ust itd., układamy wargi w ryjek – jak do cmokania. Takie zabawy są treningiem narządów mowy i wstępem do sprawnego i poprawnego ich ułożenia podczas wypowiedzania poszczególnych głosek i słów.
- Kontroluj oglądanie telewizji i czas spędzony przed komputerem.
- Czytaj dziecku książki.

Jeśli jesteś rodzicem dziecka w wieku 6-8 lat

- **Czytaj dziecku książki, zachęcaj do samodzielnego czytania**
- **Zachęcaj do mówienia**, nawet jeśli ma zaburzoną mowę.
- Staraj się zawsze słuchać, co dziecko do Ciebie mówi, ponieważ chętnie słuchane – chętnie mówi.
- Obserwuj uważnie proces kształtowania i rozwoju mowy dziecka, zwracając również uwagę na **stan uzębienia i zgryz**.
- Jeżeli dziecko ma zaburzoną mowę, ćwicz z nim systematycznie, **współpracuj z logopedą**.
- Rozwijaj różnorodne zainteresowania dziecka.
- **Chwal jego nawet najmniejsze sukcesy**.
- Wybieraj wartościowe programy telewizyjne i komputerowe.

Dziękuję za uwagę